

На нашу думку, слід звернути увагу на проведення якісної профорієнтаційної роботи та комплексного підходу щодо підготовки молоді до трудової діяльності, враховуючи психологічні й соціальні аспекти.

Список використаної літератури

1. Бурдые П. Структуры практики / П. Бурдые // Современная социальная теория. – Новосибирск, 1995. – С. 16–32.
2. Кривов Ю. Проблема социализации подрастающих поколений в зарубежной педагогике : автореф. дисс. на соискание науч. степени канд. пед. наук : спец. 13.00.01 “Общая педагогика и история педагогики” / Ю. Кривов. – М., 1992. – 20 с.
3. Лукашевич М. Соціалізація. Виховні механізми і технології : навч.-метод. посіб. // М. Лукашевич. – К. : ІЗМН, 1998. – 112 с.
4. Мейли Р. Структура личности / Р. Мейли / Под ред. П. Фресса и Ж. Пиаже // Экспериментальная психология. – М., 1975. – Т. 5. – С. 196–283.
5. Москаленко В. Социализация личности (философский аспект) / В. Москаленко. – К. : Вища школа, 1986. – 200 с.
6. Мудрик А. Социализация человека: учеб. пособ. [для студ. вузов, обучающихся по спец. 050711 (031300) – Социальная педагогика] / А. Мудрик. – [2-е изд., испр. и доп.]. – М. : Академия, 2006. – 304 с.
7. Парсонс Т. Система координат действия и общая теория систем : культура, личность и место социальных систем. Функциональная теория изменения / Т. Парсонс // Американская социологическая мысль. – М. : Изд. Международного ун-та бизнеса и управления, 1994. – С. 462–525.
8. Тард Г. Социальные этюды / Г. Тард. – СПб. : Ф. Павленков, 1902. – 366 с.
9. Фрейд З. Избранное: в 2 кн. / Зигмунд Фрейд. – М. : Изд-во “Московский рабочий”, 1990. – Кн. 1. – 1990. – 160 с. ; Кн. 2. – 1990 – 76 с.
10. Фромм Э. Психоанализ и этика / Э. Фромм. – М. : Республика, 1990. – 415 с.

Євгеній Руденко

РОЗВИТОК ПОЛІТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ КУЛЬТУРНО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО СУСПІЛЬСТВА

Загальнолюдська тенденція до глобалізації та перехід людства до науково-інформаційних технологій вивели науку і освіту на новий рівень, створюючи нові можливості та висуваючи нові вимоги й завдання, зокрема вироблення у людини здатності до свідомого та ефективного функціонування в умовах глобалізованого, інформаційного суспільства. На межі ХХ та ХХІ століть інформаційне суспільство трансформується, як зазначає М. З. Згуровський, у так зване суспільство, побудоване на знаннях, у якому технології поєднані з людським, творчим компонентом, в якому важливим є формування уявлень про технократичний та інформаційний характер сучасної наукової картини світу як сукупності фундаментальних ідей, положень, принципів, понять про техносферу, ноосферу, способи отримання та перетворення енергії, матеріалів, інформації, соціально-технічне проектування довкілля, використання інформаційних та комунікаційних технологій.

Наука і освіта, створюючи й забезпечуючи сприятливі умови для індивідуального розвитку людини, покликані готувати конкурентоспроможного на ринку праці фахівця, здатного свідомо та ефективно функціонувати в умовах такого суспільства. Продуктом освіти має стати не просто високоякісний фахівець, а людина обізнана, культурна, діяльнісна, із творчим критичним мисленням – тобто політехнічно освічена.

Ідея політехнічної освіти знайшла свій розвиток, підтримку та відображення у працях таких діячів – засновників політехнізму першої третини ХХ століття: П. П. Блонський, В. П. Затонский, А. Г. Калашников, Н. К. Крупська, А. В. Луначарський, М. М. Пістрак, Г. М. Руденко, М. О. Скрипник, С. Х. Чавдаров та ін.

Проблеми політехнічної освіти та політехнічної підготовки у загальноосвітній школі, умови її функціонування, питання політехнічної підготовки вчителів у другій половині ХХ століття досліджували П. Р. Атутов, Н. М. Буринська, Ю. К. Васильєв, А. В. Вихрущ, П. О. Генкель, С. Г. Гореславський, В. І. Гусєв, Й. М. Гушулей, В. О. Дедух, С. П. Дем'янчук, Т. М. Десятов, Д. А. Епштейн, І. Д. Зверев, В. Г. Зубов, В. П. Курок, В. М. Курхарський, В. С. Ледньов, В. М. Мадзігон, В. А. Нечипорук, М. С. Ніколаєв, Н. Г. Ничкало, М. У. Піскунов, Б. Ф. Райський, О. М. Русько, Д. Л. Сергієнко, М. М. Скаткін, П. І. Ставський, Б. В. Струганець, В. О. Сухомлинський, Д. О. Тхоржевський, В. Б. Харламченко, М. Г. Хітарян, С. М. Шабалов, С. Г. Шаповаленко, Ю. В. Шаров, О. О. Шибанов та ін.

Активізували проблеми підготовки інженерів-педагогів та вчителів трудового навчання, питання трудової підготовки учнів у загальноосвітніх школах наприкінці ХХ – початку ХХІ століття В. Б. Бакатанова, В. М. Буринський, Є. В. Громов, С. О. Гура, О. О. Калігаєва, М. С. Корець, В. В. Кузьменко, Є. В. Кулик, В. Г. Лола, С. Г. Мазуренко, В. К. Сидоренко, В. В. Юрженко та ін.

Політехнічна освіта є невід'ємним елементом навчання в загальноосвітніх навчально-виховних закладах.

Політехнічна освіта – сукупність знань про головні галузі й наукові принципи виробництва, оволодіння загальнотехнічними вміннями, необхідними для участі в продуктивній праці.

Здійснюється вона насамперед у процесі вивчення предметів політехнічного циклу (математики, фізики, хімії, біології, географії), а також інших предметів (історії, основ держави і права, літератури), трудового навчання. Вагоме значення мають практикуми, факультативи з машинознавства, автосправи, електротехніки тощо.

Застосовуючи політехнічні знання на праці, суспільство набуває практичних, загальнотрудових умінь та навичок, зокрема таких: користування простими знаряддями праці та інструментами, аналіз і часткове складання технічної документації, виконання нескладних операцій з ручної та механізованої обробки металу, дерева, ремонт нескладної апаратури та ін.

Загальна і політехнічна освіта – базові у профорієнтації та професійному навчанні.

У процесі політехнічної освіти суспільство засвоює не лише основи сучасного виробництва, а й отримує певну професійну підготовку. У професійному навчанні політехнічні знання не лише використовуються, а й поповнюються, розвиваються.

Метою політехнічної освіти є ознайомлення учнів з основами виробництва.

Згідно з останніми висновками вітчизняних учених до теоретичної складової сучасної політехнічної освіти необхідно віднести:

➤ знання наукових основ найважливіших процесів провідних галузей виробництва та основ матеріалознавства;

➤ знайомство з будовою, принципами дії і правила експлуатації найпоширеніших засобів виробництва;

➤ початкові екологічні, економічні, управлінські та професіографічні знання.

Практичну частину політехнічної освіти складають такі вміння:

➤ обчислювально-вимірювальні;

➤ інструментальні (мускульної дії на предмет праці);

➤ управління технічними засобами та їх обслуговування;

➤ проектно-конструкторські;

➤ комунікативно-управлінські;

➤ профорієнтаційні.

Список використаної літератури

1. *Воловик В. И.* Філософія педагогіки / В. И. Воловик. – Запоріжжя: Просвіта, 2003. – 152 с.
2. *Воловик В. І.* Філософія педагогіки: монографія / В. І. Воловик. – Запоріжжя : Просвіта, 2004. – 140 с.
3. *Епл М.* Культурна політика і освіта / М. Епл. – К. : Веселка, 2002. – 160 с.
4. Концептуальні засади демократизації та реформування освіти в Україні: Педагогічні концепції / Керівн. авт. кол-ву А. Погрібний. – К. : Школяр, 1997. – 150 с.
5. *Медвідь Л. А.* Історія національної освіти і педагогічної думки в Україні / Л. А. Медвідь. – К. : Вікар, 2003. – 336 с.